

V. ÉVFOLYAM.
Megjelenik
minden vasárnap
ára 3 óra 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénz a
KIADÓ-HIVATALBA
városháztér 6. sz.
alá küldendő.

Pest, oktob. 8
1871.
41. szám.

~~GYÖTTÖKNEK~~
öt előfizető után
tisztelet-példány jár.
Egyes példány ára helyben : 10 kr.

Szerkesztői iroda:
VÁROSHÁZTÉR 6. SZ.
ide küldendő mindenféle kéz-
irat, mely „Ludas Matyi”-nak
van szánva.

Köznapi dolgok.

Áldott légy Bittó Pisti
Fontos bölcsesége,
Ki találja ki mit akar,
Mire van szüksége; —
Ki mihez ért, nem keresi,
Csak azt nézi, csak azt lesi:
Vagyon-e hűségé!

Vavrik úr se hitte volna
Tót diák korában,
Hogy tanfelügyelő legyen
És leve, — 's korábban
Mint maga is reménylheté,
Törvényszék-elnökké tevé,
Nyomta, — igazabban!

Leirta az Ellenőr is,
Leirta a Napló . .
Hogy főzetett sokak által
A sok menkü tapló;
Szurkoltak, kik aspiráltak
Csúszva — mászva ministráltak
Volt nagy hajra! alló!!! —

Mondja osztán valaki, hogy
Szegény egy nép vagyunk,
Vagy hogy a nagy emberekből
Ma-holnap ki fogyunk; —
Van nagy ember, van gavallér,
Terem mint a suba gallér,
Ebből ki nem kopunk!

Kerge Pali megköti a
Harmincz millió kölesönt!
Kitünő a mi hitelünk
Bent, kint, alant és fönt!
Harminczat ír ugyan ám de . .
Huszonkettőt kap helyette
'S belénk bizalmat önt!

Tehát nyolezat soh'selátunk!
De ötös kamatot . .
Fizetünk rá harmincz évig,
'S még jó, hogy nem hatot!
Ez osztán a gazdálkodás,
Ó beata simplicitas!
Ilyet már ki kapott?!

Mégharaszny

Francia nép le van verve,
Le, egész a földig,
Ki ürülve pénzforrása
Ki, a végső csöppig;
Mégis kap két per centre pénzt,
No öcsém mamelukk! csak nézd
Milliókba fordik!

Minálunk meg, mint Gyula úr
Mondá, van boldogság,
Tele a zseb, tele a csűr,
Roppant a gazdagság;
Mégis lám! ötös a kamat
Harmincz helyt huszonkettőt ad
Külföldi zsidóság!

Szóval: átkozott szerencse
Környékez bennünket . .
Maholnap már lefizetjük
Testünkről ingünket;
A bajt a bajra halmozzák,
Mamelukkok megszavazzák,
Sajtolván bennünket!

'S hova teszik, mire költik
Azt a temérdek pénzt?
Ugyan melyik ördög, a mely
Ilyen kérdésre kész?!
Kell az mindenfelé, sokra,
Rebach, sórecz, nagy házakra.....
És ez hoz reánk vést!

Hja! így megyen minálunk most
A spekulátzio,
Mamelukkok zsebet tölti
Vasut concessio!
Adósságra kölcsönt kötnek,
Az adók meg növekednek,
Lesz exekúció!!!

Nagy Bögös. —

Szabadkai életképek.

XXXVI. kép.

Három kérdés három felelettel.

I. Miért rendelt a pisze közgyűlés Lénárd mellé
pandúrt?

— Hogy a soproniak el ne lopják főispánjuknak.

II És miért rendelt mellé írnokot?

— Hogy megtanítsa őt a helyesírás szabályaira.

III. Mikor mondott Lénárd legigazabbat?

— Midőn a fáklásoknak kijelentette, hogy
azon megtszítottást, melyben részesült, meg nem ér-
demelte.)*

Körpelesz naplójából.

Milyen hát a fanciesali feszület?

Mások okulására elmondja Kotnyeles

Mar mi türes-tagadás, mindenekelőtt, meg kell val-
lanom, hogy egygyel-mással sokat megjártam én már vi-
lági életemben; de úgy még meg nem jártam soha, mint
a fanciesali feszülettel.

Megfordultam Kókán s meg is kérdezem, hogy hát
itt ették meg kétszer a lenesét? ki is fizettek csúful, hogy
egye meg kend harmadszor.

Láttam Keekeméten a szép jubásznékat, a mint

*) Sőt ellenkezőleg akkor mondott legigaztalanabbat, mert úgy
értesültünk, hogy a tisztelgők egytől = egyig mind 13 próbás
mamelukkok voltak. Szerk.

szamaragolnak be vasárnaponként a reggeli misére, s in-
eselkedni akarván ki is kottyantottam, hogy „csaesí ül
a számaron;“ hanem hiszen kaptam is tőlük olyan kaden-
ciás választ, a melyet még ha ezt előre bocsátanám is,
hogy „tiszte sség nem esik, legyen mondván,“ vagy „kö-
vetem alássan;“ még sem lehetne ismételnem.

Megkérdeztem, felbizztatván a zsidóról, hogy „mi-
kor lesz Privigyen vásár“ de utasított is olyan kalendá-
riumhoz, a melynek nevét vak betűvel sem szabadna le-
írnom.

Boszantani akarásból megtudakoltam a tóttól, „igaz
e hogy ló hagyományból teremtett?“ igenlé az akasztani
való, hanem hát — mint mondá — szelelő lyuk nélkül
ez későbbben furatott s a furadékból lettem én.

Meg is gergettek némely helységekből, olyan dolgok
tudakozása miatt, melyeknek híre országszerte szál-
dos; de melyeket az illetők semmikép nem akarnak be-
ismerni; hanem hát én mind ezeken nem okultam, végire
szerette m járni a dolgoknak, de nem teszem többé, befü-
työlt nekem a fanciesali feszület.

Bizony Istók! ha tudnám azt, hogy personám ismer-
retes, soha de soha el nem mondanám esetemet; de azon
hitben, hogy engem nevemről senki sem ismer, mások
okulására, nehogy úgy járjanak mint, én lefestem a fan-
cesali feszületet.

Hát — hogy a dologra térjek — úgy hozta magá-
val a sor, hogy a szél elhajtott Tüzes vármegyébe (ejnye,
de fene heves emberek laknak ott!) Utaztomban, fuva-
rosom megáll egy faluban, azt mondván, hogy itt meg kell
„haraptatni“, tudtam ugyan, hogy ez annyit tesz, mint a
lovakat megetetni: mégis hogy szóljak valamit, kérdem

hogy hát itt okvetlen meg kell az embernek magát haraptatni?

„Már uram — mondá a fuvaros — itt bizony még meg is marják az embert ha a feszületről kérdezősködik, mert hát Fancesalon vagyunk.“

Fuvarosom válasza, nagy szeget ütött fejembe s az az elhatározást szülte, hogy innen ki nem mozdulok, míg a fancesali feszületet meg nem nézem, mert pendelyes gyermekkorom óta számtalanszor hallottam mondogatni ez vagy amaz beteges, levert, bánitos s nem ajánli külsejű emberről, miszerint úgy néz ki mint a fancesali feszület; kíváncsi voltam rá, hogy milyen lehet hát az eredeti, mert én eddig azt a hasonlítást csak tréfa beszédnek tartottam, annyival is inkább, mert a nép geografiájából kora gyermekségemben azt is megtanultam, hogy Rédén ködmönt köszörülnek. Ipittyomban zabot hegyeznek. Kana-bukán pedig sikárt ásnak; s egyik sem volt igaz, legalább én ezen hely neveket a mappán hiában kerestem, innen Fancesalt is költött helységnek gondoltam.

No de ha Fancesal létezik — gondolám — meg kell ott lenni a feszületnek is.

Közel volt a templom, előtte a feszület, elindultam hogy megnézzem. . Csak nézem, csak nézem; de rajta semmi különöst fel nem fedezhettem. A mint bámulva ott állok, mellém érkezik egy ember, mindjárt gondoltam, hogy fancesali lesz, a mint mérges szemeket meresztv e rám, kérdőre vont:

„Mit bámul az úr oly nagyon azon a keresztben?“

„Én bizony atyafi — válaszolám — sokat hallván hírét az idevaló feszületnek s utam erre vivén, már csak magakartam nézni hogy milyen hát.“

„Hát aztán, lát az ur valami különöst rajta“ kérdé ismét emberem.

„Nem látok biz én — viszonzám — láttam én már ennél formátlanabbat is.“

„De hát még is, minek álldogál előtte oly sokáig, mintha megakarná csudálni?“ kötözködék az atyafi.

„Biz én csak azon gondolkozom, hogy ez nem leh et az az országos hírű feszület — mondám — hanem van talán valahol egy másik is, vagy talán már az a nevezetes elpusztult, azt szeretném vagy szerettem volna látni.“ Ezt mondván utamat kocsim felé vettem s az atyafi hallgatva jött velem. — A kocsihoz érkeve, fuvarosomhoz is intézvé kérdését, megszólal emberem:

„Hát csakugyan olyan nagyon szeretnék látni azt a fancesali feszületet?“

„Már hogy ne szeretnének, mikor hát olyan nagyon híres“ válaszolá nyersen fuvarosom.

No már — gondolám — aligha lesz jó vége a dolognak; de ekkor az atyafi elhatározott arczzal ugyan, de mintegy lecsendesedve így szólott:

„no hát isten neki, legyen meg kívánságuk.“ Én ugyan színről színre azt a feszületet most meg nem mutathatom mert már rég elpusztult, hanem hát majd lepingálom. A krisztus keresztje mellett — folytatá — tudják, hogy a két latoré is ott állott, így volt ez a fancesali feszületnél is; no most mint ha maguk volnának a latrokéi, én meg a krisztus-é . . . — s ezzel, a mint fuvarosommal közel egymás mellett álltunk, hirtelen közepettünk termett s két kezét feszületszerűleg kitarván, egyszerre mindket-tönket úgy orrba teremtett, hogy én még a napot is bőgő-nek néztem s fényes nappal is csillagok ragyogtak előttem.

„No azt a Krisztus tagadóját keeteknek — orditá a fancesali ember — nézzék meg most jól egymást, éppen olyan az a híres fancesali feszület!“

Mind ez pár perez műve volt s az atyafi kerekét oldva elpárolgott. A mint kissé magamhoz jöttem, rá néztem fuvarosomra . . . soha életemben olyan szánalmasan savanyu pofát nem láttam, orra vére folyt, szeméből a köny esorgott, s mégis oly komikus vonásokat mutatott, hogy önkénytelenül elvettem rá magam, no mert én balkéz felől estem, s a szegényen kívül valami nagy fájdalmat nem éreztem.

„No — mondám fuvarosomnak — csak fogjon hamar, ne hogye ide esdüljenek mások is, megbámulni a fancesali feszületet, elég ha mi már megláttuk“

„Ejnye a ki áldója van — nyögé ki fuvarosom — már eztán én is elmondhatom, hogy soha így még nem jártam, mióta Kiliriben lakom.“

Hanem hát hiszen én tölem is ott lehet akármilyen országos hírű falusi nevezetesség, én fél nem keresem, meg nem nézem, de meg sem kérdezem, mióta megmutat-ták, hogy milyen hát az a fancesali feszület.

Levélczím.

Egy kimasirozott cseh-dragóner következő címzetű levelet küldött itt maradott imádottjának:

Znaim

„An die Frau Ttoth Pertani üsswet Asson lakig Metzshék Szabosh Parani Vármegy Pösh ütölschi Posta.“

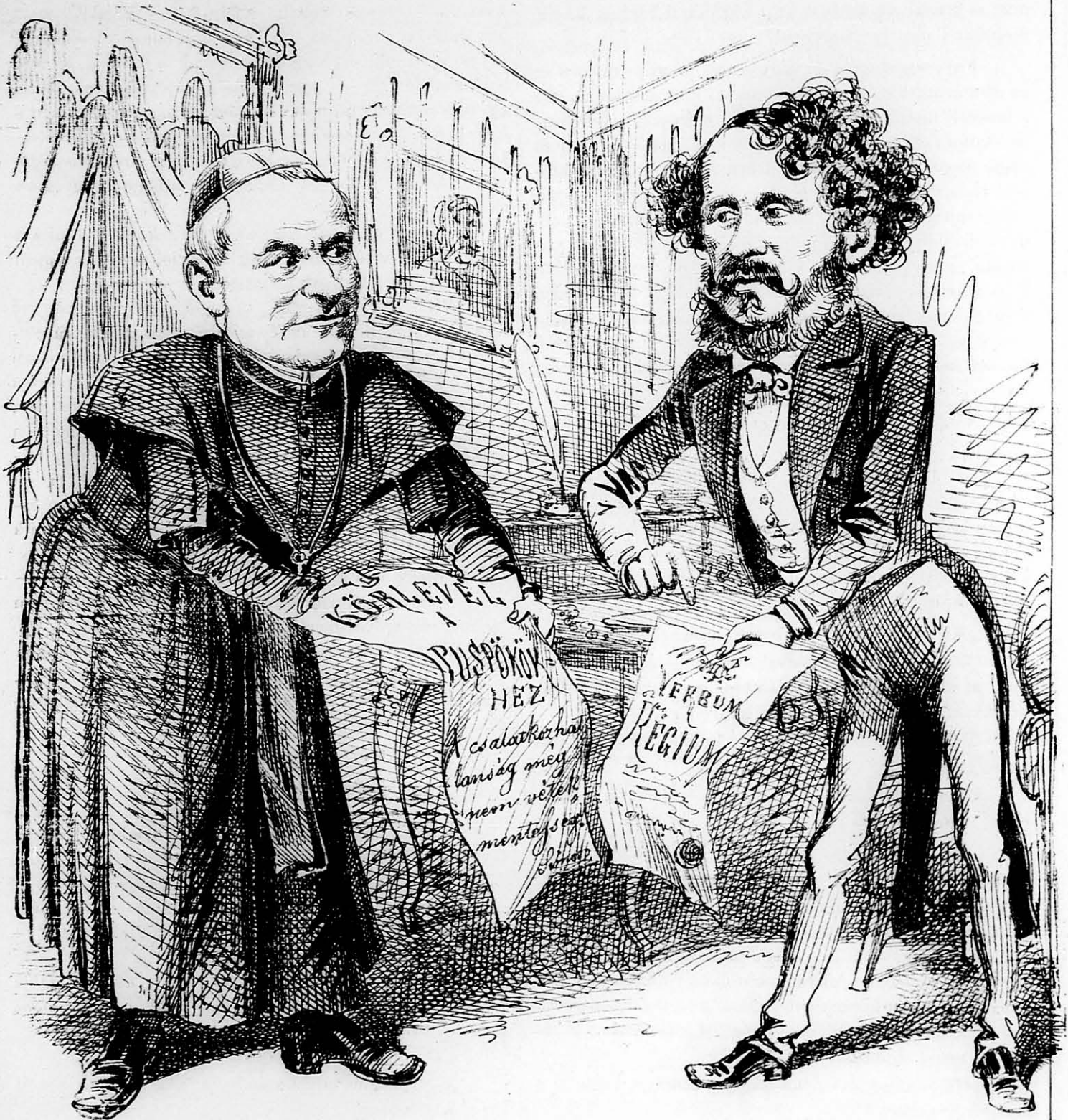
Ennek azt kellene jelenteni:

An die Frau Tóth Bertáné özvegy asszony, lakik Mettek-Szabolcson, Baranya vármegyében, utolsó posta Pécs.

X. vendéglős következő levél által hívá az orvost beteg feleségéhez:

Tekintetes ur! Kérésemel mindhogy Nőm Betegsége várja magához próbátételi kívánságának hozzám illő El-járását igyekezetemel szükségeltetik felkérve ezennel Te-kintetes urnak Szives Eljárási és becses látogatosságát.

Melyik már a hatalmasabb ?

Andrássy Gyula: Látja eztet atyaságod?
Simor János: Hát ez kutya ?

A ki megtér, üdvözl.

Ferencz gazda: Isten látja az én bűnös lelkemet, szánom bánom az én nagy vétkeket; hogy is tudtam én azért a vén szatyorért elhagyni ezt a kedves kis teremést. Csak tudnám, hogy megbocsájt, visszatérnék szives örömet hozzá.

Gólya Vándorlás.

Vagytok e még nagy számmal magyarok!
Kiknek őse kijött Ásiából . . ? —
'S kiknek kifelé áll — kétkerekű
Kolláitok rúdja — ez országból.

Meguntátok e már magatokat?
Ezred év alatt megunhattátok:
Hisz-e tejjel mézzel folyó földet
Mindég idegennek dolgoztátok.

Tiszta búzátok aczél gyöngy szemét . .
Rendesen külföld emésztette fel,
'S ha kaptál érte pár rongy forintot,
Mindég külföldi adóra ment fel.

A török ellen harezoltál. — csakhogy
Előbástyája lehess Romának,
Harezoltál minden népek ellen — hogy:
Dicsfényt szerezhess — Ausztriának.

Kiéhezve 's fáradalmak után,
Ha jöttél vakon, kezetlen, sántán?
Koldúlsz, — vagy másként kapsz alamisnát. .
Gondolt véled az — eleven Sátán

Hegyeidnek kristálygyöngy borait
Zsidó issza, vagy külföld szülötte,
Neked meg földim — bükka forgácsból
Főzött ecetet mér vissza érte.

Galicziában egy kurta nemes —
Hajdanában egy gólyát fogatott,
'S hogy megtudja ha vissza jő e majd?
Nyakára bádog örvet rakatott.

— „Haec eikonía ex Polonia
Venit“ — szavak voltak bele vágva . .
Mit a gólya az ősz beálltával
Magával vitt kelet Indiába.

Ott nyakáról le vették az örvet,
Tettek rá mást, vastagot aranyból,
És bele vették latin betűkkel:
India küldi ezt ajándokul.

A lengyel megfogta, 's hasznát vette . .
Az értékes darabka aranynak,
A gólyát pedig megvendégelé . .
Pár keeske békát dobátván annak.

Te is így álsz jámbor jó magyarcsm!
Hegyeid közt a sok arany ott van . .
És ha ki ásood, rongyot kapsz is érte . .
Mig aranytól két szemed is koppan.

Ha nem forgatod a kaszát s kapát —
S tán kézi mesterséget tanultál . .
Vagy ha épen szerencsédbe bizva
Parányi szatócs boltot nyitottál . .

Megöl a sok emancipált zsidó!
Nem mégy semmire, — emlékezz reám .
Nem boldo_ülhatsz, csak tengődesz — mint
Toldy lova, — a Csáki asztagán.

Vagy ha netán iskolákat jártál
Akkor épen megvert a Jehova . .
Ne folyamodj, — ne adj pénzt bélyegért . .
Kinevezni nem fognak sehova.

Katona, — honvéd, — gyalog vagy lovas,
Ha ép s ifjú vagy, szívesen lehetsz . . .
Órmesterségig fel kapaszkodhatsz
Nagy nehezen, de tovább nem mehetsz

És még mi több — még haláloed után
Szent Jób! üdvözölnöd sem szabad,
Ha a esalhatatlanság dogmáját
Nem imádod, — az ördög elragad.

De tudod mit? — hogy mint család-apa
Kötelkednek megfelelj emberül . .
Azt a tanácsot adom: próbáld meg,
Szánd rá magad, — és tanulj meg csehül.*

Csak ez egy út van, s ha ez nem tetszik: . .
Siess övezd fel ágyékedat,
Nődnek fityüld el a Kossuth marsot,
És vedd kezédbe vándor botodat

Mert itt — minden lön érző magyarnak
Csak is méreggel töltetik kehely . .
Menj hát, — ezél nélkül a nagyvilágba —
Mert itt számodra többé — ninesen hely.

Mert ön hazádbau, nines szükség reád —
Mint Kurangának Árpád kutsmára
Menj hát, — mig a tüzes eső le nem
Hull — ez isten verte Sodomára,

Joskó Zazravetz,

szénégető.

* Hej de bolond tanácsosal áll kend elő Joskó, — hát nem tudja kend hogy
úgy is, — még pedig kutyáliter csehül vagyunk.

Hogy esalta meg egyik zsidó a másikat.

P ü n k e s z és J a n k e s z mutyiba mozgó szatying kereskedést nyitottak s beköborolva Tolnát, Baranyát, üzletők oly nagy kiterjedést nyert, hogy a nyereségből egy burkus háborut kiszolgált simlit vettek, s ezután annak két oldalán kötötték fel a batyut. Azon, hogy ki üljön aztán fel a simli hátára, sehogy sem tudtak megegyezni, kontraktusra léptek tehát egymással oly feltétel mellett, hogy a melyik megszegi a kontraktust a simlihez i joga elvész

A kontraktus pedig így szólott egy hónapi tartamra:

Mikor Pünkesz lovon jár,
Akkor Jankesz gyalog jár,
Mikor Jankesz gyalog jár,
Akkor Pünkesz lovon jár.

Pünkesz tehát felült a simlire, s lovon jart egy hóig **Ekkor** Jankesz megszölitja mondván: The Pünkesz mikhor ölöm már én a sárgóra?

Majd meg mundja a küntraktus — nézzük meg. . . Nü itt van irva: „Mikhur Jankesz gyalog jár, akkhur Pünkesz luvun jár,“ — hát mit akharud the én velem? ha a küntraktust nem tartud — enyim a simli pünktüm.

Ludas Matyi eredeti okmánytárából:

Tolnai uti lapu*)

Motto: Queritur aegistus quare sit factus adulter
Causa in promptu est, desidio S u s erat. —

Mihelyt pusztulsz, a szent béke
Épült, de annak emléke
Hogy Tolnának ily vad ökre
Nem volt, fent marad örökre —

Talka nagy nemzetségednek
Aegistusa metreszednek,
Dieső hazánk pizok fattya . .
Szép családod ezudar attya. —

Ki ész, 's tudomány daczára,
Máztál megyénk kormányára,
De tökfejedet te kába,
Össze törted a sziklába!

*) A negyvenes években gróf Eszterházi Károly Tolna megyének sok bajt okozott főispánja lebillenén hatalma székéről, — a megyei ellenzék egyik tagja által e verssel tiszteltetett meg. — Valjon ha a mostani virilis hatalmasok szinte lebillennek, fognak e kapni megyéiktől ilyen szép megtiszteltetést? Tölük függ! A főispánjaiktól megszabadulni vágyó megyék figyelmébe ajánlja
L u d a s M a t y i.

Feldültad esendességünket,
Fel, és egyetértéstünket,
Várj, míg sorsunk fordul jóra,
Meg jön a fizető óra!

Vonulj vissza tág lakodba
Pápai asylumodba . .
Hol vad cerberusaiddal
Ülsz mint Hora Kloskáiddal!

Hord el Don Migueledet,
Szamár Achitófeledet,
Kire veled az osztályon
Harmat helyett ménkü szálljon!

Brütust a Cézár cinkosát,
Téged tény 's erköles gyilkosát,
Az örök idők könyvébe
B r ü t u m név alatt irnak be. —

Nuktatvány!

Azony 25 forint az az Huson ött forint östsar penztül, melljet az tüzi Bistosági járandóság az 1862 évtől egés 1863 évi Január 1-ig köteles voltam. — N. N. tüzi Bisztos. —

Nyuktatvány!

Azony járandóság mellj 1863 és 64 évre az Tüzi bisztosági Tiz forintjával számítván összesenn 20 frt. 6. w. N. N. tüzi — Bisztos. —

Samla Lokadosch munkurá:

Dejesch N. N. úrr riszire	frt.	kr.
Diz fallhosz 3 szinid		80.
Kapu Hozz nak vaschad	1.	50.
össcheschen száma		2 frt. 30.

N. N.

Lugadosch Meschder.

Rigorosum.

P a u p e r : Mondja meg csak amice Ökörfalusi! mit jelentenek e deák szavak: „Placetum jus“?

Ö k ö r f a l u s i : a biz annyit jelent reverendissime! ha püspök fejt meg, mint „paczkázni juszt.“

Diskurszus

Iczig szomszéd és Mihály gazda között.

Mihály: No szomszéd! hát volt-e a honvédménház alapkövének letétele tinnepélyénél?

Iczig: Voltham bizony Mihály gazda! mogham is ajándékhozattam a lehtëmémények küzzé egy rongyos firtli bankhut, thodja khend ulyat a minő a khumáromi us-trumkhu czirkhulált, higny láthassa a világ majd vagy hat ezer

eszthendü mulva, hogy milyen phüngtüs pinze volt egykhu az usztrák nadjhatalmasságnakh.

Mihály: Hát aztán szomszéd, látott-e ott grófort vagy bárót, vagy valakit gögös arisztokratáink között,

Iczig: Nem láttam én hallja khend egy dharabut se ebbül a falkából, mit is kheresthek vulna otthan, mi-khor egy árva grislit sem adutt egyik se a hunvid menházra.

Mihály: Hát ezek között a mostani közösügyes honvédtisztek között, kik már negyvennyolcz és negyvenkilenczben is honvédeskedtek, voltak-e sokan jelen?

Iczig: Egy fia sem, hallja khend.

Mihály: Talán bizony félték oda menni a vitézek?

Iczig: Nem biz a thodgya khend Mihályleben! hanem ezek a hunvéd thiszt orrak Vácznál bei den greösz Manöver annyira üszve vissza kheveredthek, bunthakuztak, higny nem thodtak a menházhoz tholálkhuzni.

A gondviseléshez.

Kores ivadék Verebesi

Magyar érdek nem kell neki; —
Bár mit parancsolnak Bécsbe
Mindent vaktába hajt végre.

Még a szufflaja is örül . .

Ha hizelgők veszik körül.
Hogy élvezhesse nagy részbe
Tökszem Jankókat tart bérbe.

Gondviselés! mi nem kértünk

Hogy ő kigyelmét add nekünk; —

De most kérünk nagyon szépen

Vedd el tőlünk mindenképen

Az igazügy kortese.

!!!Hirdetmény!!!

Ha van még valahol tisztos öreg ur, kit felpozozással fenyegetni; — tudós, kit megszarazni; — Ludas Matyi, kit megégetni kell, jelentse magát nalam. — Duna-földvár 1871. Okt. 4.

Dr. Pislants de Csurgó,
köz-és váltó-ügyvéd. —

Tudomásul előfizetőinknek és az olvasóknak.

Több évi tapasztalásból tudjuk, hogy a heti lapok előfizetőinek egy nevezetes része késni szokott megrendeléseivel, mely körülmény az évnegyed elején a lap expeditiójánál rendszeren kisebb nagyobb zavart okoz; hogy ezt kikerüljük, az új évnegyedi első számot azoknak is megküldjük, kiknek előfizetése már lejárt. A kik nem szendékoznak lapunkat megtartani, tessék azt minden genirozás nélkül visszaküldeni, hogy neveiket az előfizetők jegyzékéből kitörülhessük. A kik azonban szivesek elfogadni és megtartani az első számokat, azokat úgy tekintjük mint lapunknak folytonos pártfogóit.

A „Ludas Matyi“ szerkesztősége.

Előfizetési felhívás.

A „NÉPSZAVA“ a nép atyjának

KOSSUTH LAJOSNAK

magasztos nézeteit s politikai elvhűségét tekintve irányadóul: a tiszta demokratikus eszméknek legbuzgóbb apostola; hű öre és védője a nép jogainak; zászlóvivője a népszabadságnak, népuralomnak; tolmácsolója a nép érzelmeinek és panaszainak; úttörője a közművelődésnek; előmozdítója a népjólétnek; rendetlen harezosa kedves hazánk függetlenségének.

Előfizetési ár:

Évnegyedre 1 frt
Félévre 2 frt

Kiadóhivatal: Pest, városháztér 6. szám alatt.

Felelős szerkesztő: Főszerkesztő és kiadó tulajdonos
Mészáros-Károly Mészáros-Károly

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Mészáros Károly.

Pest, 1871. Nyomtatta idősb Poldini Ede, úri-utca 7. sz.